Вибране з «Українська мова 1 клас»

С.В.Ломакович, Л.І.Тимченко

Упорядкувала С.Я. Стецька

Цікаві завдання для уроку « Навчання грамоти»

Розділ 1. Для чого потрібна мова?

1. Прочитай про свою Батьківщину.

Україна – велика держава. Вона одна з найбільших країн у світі.

Є в Україні неозорі степи, родючі поля, повноводні ріки, безкраї ліси й високі гори. Але головне багатство України – її люди.

Про що цікаве ти дізнався з прочитаного? Чи знав би ти про свою Батьківщину, про її минуле й сьогодення, якби не мова?

Підкресли в останньому реченні слово, яке відповідає схемі**:**

= • -- •

Запиши ще кілька слів, які б також відповідали цій схемі.

Учень записав такі слова: яма, діло, Леся, Юра.

Інший учень – такі: міна, ліра, їжа, ріки.

Перевір, чи не помилилися діти.

2 .Прочитай.

Є різні народи на світі. Кожний народ має свою назву. Наш народ зветься українським.

Спиши останнє речення. Дій за правилами.

Правила списування

1. **Прочитай вголос і повтори.**
2. **Підкресли орфограми.**
3. **Прочитай за складами так, як написано, і повтори так само.**
4. **Диктуй собі вимовляючи за складами, і записуй.**
5. **Читай за складами і перевіряй.**
6. **Перевір орфограми за підручником.**

3. Прочитай

Столиця України – Київ. Це одне із найстаріших й найкращих українських міст. Згадки про Київ з’явилися в літописі дванадцять століть тому .

Чи усі слова зрозумілі? Знаєш, що таке **літопис?**

До скарбнички твоїх знань

У давнину люди записували в книгу важливі події – рік за роком упродовж багатьох літ. Тому й назвали цю книгу **літописом.**

3 Чи можуть люди цих професій обійтися без мови? Розглянь малюнки і скажи, коли люди використовують мову. Зроби висновок, для чого потрібна мова.

4. Прочитай.

Український народ відрізняється від інших народів. І перш за все мовою. Українська мова милозвучна, соковита. Тому й називають її солов'їною. (За *О.Барвінським*)

Спиши за правилами . Підкресли слова, які містять звук [й'].

Українська мова – твоя **рідна мова**. Але, крім української, на світі є ще багато інших мов. І кожна для когось рідна. Для тебе ж мова іншої країни – **іноземна.**

А чи завжди люди, які спілкуються однією мовою, розуміють одне одного?

5. Прочитай, як Петрик розповів про кінофільм, який він щойно подивився.

Ух, і здорово!... Спочатку, значить, він раптом дізнається, а потім, розумієте…. Ну, здорово! Взагалі, він спочатку не знає, а потім, розумієте, він уже знає. А вони, значить… Ну, взагалі, здорово. Розумієте?

За *О. Дороховим*

Чи зрозуміла розповідь хлопчика іншим? Чому? Підкресли у розповіді слова, які засмічують мову.

Слова **значить, взагалі, розумієте, здорово, ну, ось,** якщо вони використовуються дуже часто і без потреби, називають **словами – паразитами**.

А ти слідкуєш за своєю мовою? Не використовуєш слова – паразити?

6. Розкажи своїм друзям про свій улюблений мультфільм, а потім послухай інших. Оцініть розповіді один одного. Тільки спочатку домовтеся, як ви будете це робити.

- Учні вирішили, що будуть ураховувати:
- Чи зрозуміло, про що розповідає учень
- Чи цікаво було його слухати.
- Чи не вживає він слова – паразити.

Можна погодитися з цим? А як ви з товаришами домовилися оцінювати розповіді одне одного?

Чи вийшла твоя розповідь цікавою і зрозумілою іншим?

Що можна порекомендувати тим, хто хоче навчитися розповідати?

7. Прочитай два описи тієї самої рослини.

1. Конвалія – дуже красива квітка. Вона росте в лісі. Листя в конвалії велике. А на стебельці багато маленьких білих квіточок.

2. На очі трапилась квітка конвалії. Велика, на товстій ніжці, із цілою гірляндою білих «ліхтариків». Вони сяяли. То в сонячних променях мерехтіли краплини роси. Не квітка, а маленьке божество!

За *В. Севастьяновим*

Визнач, у якому – першому чи другому описі – краще видно багатство рідної мови.

Підкресли в другому описі слова, які допомогли письменнику яскраво описати цю квітку.

Про деяких людей кажуть: він майстер розповідати. У нашого народу є свої майстри слова. Це письменники, поети, оповідачі . Зрозуміло, що не кожен зможе розказати так, як це зробить письменник. Але кожен, хто розмовляє українською мовою, повинен дбайливо ставитися до неї й уміти нею користуватися. Цього, як і будь-якої іншої справи, треба навчатися.

8. Прочитай

Розтанув сніг. З’явилися перші квіти. Це проліски, сон-трава, фіалки, ряст. Вони відцвітають швидко. Ростуть ці квіти в лісі. Тому не всі їх можуть побачити.

У травні квітнуть тюльпани, нарциси, півники, братки. Ними можуть помилуватися всі.

Перевір, чи правильно учениця списала речення з тексту.

Утравні квітнуть тюльпани нарциси півники братки. Ними можуть помилуватися всі.

Про що забула дівчинка, коли списувала речення?

9. Спробуй описати свою улюблену весняну квітку так, щоб кожен уявив її і зрозумів, чому вона тобі подобається. А записати свою розповідь зможеш?

https://vseosvita.ua/library/tsikavi-zavdannia-dlia-uroku-ukrainskoi-movy-1-2-klas-nush-911706.html